

M

- mà** *s.f.* mamma (*pl.* mam).
- màa** *s.m.* male, dolore (*pl.* idem).
- màa da tèsta** *s.f.* emicrania, cefalea.
- Macàgn** *loc.* Maccagno.
- * **macadü** *s.m.* epilessia.
- * **macaràn** *s.m.* moccio (*pl.* idem).
- macarùn** *s.m.* maccherone (*pl.* idem).
- macèl** *s.m.* macello (*pl.* macèi).
- macèlàa** *v.* macellare.
- macèlàr** *s.m.* macellaio (*f.* macèlàra) (*pl.* idem).
- macèlerìa** *s.f.* macelleria (*pl.* macèlerii).
- macéri** *s.f. pl.* macerie.
- màchina** *s.f.* macchina (*pl.* màchin).
- machinàri** *s.m.* macchinario (*pl.* idem).
- machinèta** *s.f.* piccola macchina, accendino (*pl.* machinèt).
- macübìn** *s.f.* varietà di tabacco da fiuto.
- Macügnàga** *loc.* Macugnaga (VB).
- màdar** *s.f.* madre (*pl.* idem).
- Madòna dal Sas** *loc.* Madonna del Sasso (VB).
- madrègna** *s.f.* matrigna (*pl.* madrègn).
- madunìna** *s.f.* madonnina (*pl.* madunìn).
- * **madunìna infilzàda** *s.f.* gattamorta.
- madür** *agg.* maturo (*f.* madüra) (*pl.* idem).
- madüràa** *v.* maturare.
- maèstar** *s.m.* maestro (*f.* maèstra) (*pl.* idem).
- maèstùs** *agg.* maestoso (*f.* maèstùsa) (*pl.* idem).
- mafiùs** *agg.* mafioso, vanitoso, bellimbusto (*f.* mafiùsa) (*pl.* idem).
- mag** *s.m.* maggio.
- màgar** *agg.* magro (*f.* màgra) (*pl.* idem).
- * **magatél** *s.m.* girello (taglio di carne), burattino (*pl.* magatéi).
- magazìn** *s.m.* magazzino (*pl.* magazìt).
- magazinér** *s.m.* magazziniere (*f.* magazinéra) (*pl.* idem).
- * **magèta** *s.f.* macchietta (*pl.* magèt).
- magh** *s.m.* mago (*f.* màga) (*pl.* idem).
- * **maghèt** *s.m.* pomo d'Adamo.
- màgia** (→ magèta).
- magìa** *s.f.* magia (*pl.* magii).
- màgich** *agg.* magico (*f.* màgica) (*pl.* idem).
- magiulìn** *s.m.* maggiolino (*pl.* magiulìt).
- magiùr** *agg.* maggiore (*pl.* idem).
- magiurà** *agg.* maggiorato (*f.* magiuràda) (*pl.* idem).
- magiuràa** *v.* maggiorare.
- magiurànza** *s.f.* maggioranza (*pl.* magiurànz).
- magiurdòm** *s.m.* maggiordomo (*pl.* idem).
- * **magiùstra** *s.f.* fragola (*pl.* magiùstar).
- * **magiustrìna** *s.f.* cappello di paglia (*pl.* magiustrìn).

Màglia *pers.* Amalia.
* **magnàn** *s.m.* calderaio (*pl. idem*) / *Da Magnano, nel biellese, paese di calderai.*
magnétich *agg.* magnetico (*f. magnética*) (*pl. idem*).
magnétizàa *v.* magnetizzare.
magnìfich *agg.* magnifico (*f. magnífica*) (*pl. idem*).
Magügnìn *loc.* Magognino (VB).
* **magùn** *s.m.* nodo alla gola, pianto (*pl. idem*).
* **magüt** *s.m.* manovale (*pl. idem*).
mai *avv.* mai *s.m.* maglio (*pl. idem*).
màia *s.f.* maglia (*pl. mai*).
maiùn *s.m.* maglione (*pl. idem*).
maiunés *s.f.* maionese (*pl. idem*).
maiüscul *agg.* maiuscolo (*f. maiüscula*) (*pl. maiüscui*).
malandà *agg.* malandato (*f. malandàda*) (*pl. idem*).
* **malaparàda** *s.f.* insidia (*pl. malaparà*).
* **malarbèt** *s.m.* maledetto (*f. malarbèta*) (*pl. idem*).
malàs *v.* ammalarsi.
malàsc *s.m.* malaccio.
malatìa *s.f.* malattia (*pl. malatìi*).
malaügüri *s.m.* malaugurio (*pl. idem*).
* **malàvi** *agg.* ammalato (*f. malàvia*) (*pl. idem*).
* **màlba** *s.f.* malva.
* **malcapàz** *agg.* mascalzone (*pl. idem*).
* **malcunscià** *agg.* malconcio (*f. malcunsciàda*) (*pl. idem*).
malcuntènt *agg.* scontento (*f. malcuntènta*) (*pl. idem*).
maldèstar *agg.* maldestro (*f. maldèstra*) (*pl. idem*).
malédèt *agg.* maledetto (*f. malédèta*) (*pl. idem*).
malédii *v.* maledire.
malédiziùn *s.f.* maledizione (*pl. idem*).
malédücà *agg.* maleducato (*f. malédücàda*) (*pl. idem*).
Malèsch *loc.* Malesco (VB).
malévul *agg.* malevolo (*f. malévula*) (*pl. idem*).
malfài *agg.* malfatto (*f. malfàia*) (*pl. idem*).
malfamà *agg.* malfamato (*f. malfamàda*) (*pl. idem*).
* **malfidà** *agg.* infido (*f. malfidàda*) (*pl. idem*).
* **malfidàs** *v.* diffidare.
* **malfidént** *agg.* diffidente (*f. malfidénta*) (*pl. idem*).
malfurmà *agg.* malformato (*f. malfurmàda*) (*pl. idem*).
malign *agg.* maligno (*f. maligna*) (*pl. idem*).
malignàa *v.* malignare.
malincònich *agg.* malinconico (*f. malincònica*) (*pl. idem*).
malincunìa *s.f.* malinconia (*pl. malincunìi*).
malintés *s.m.* malinteso (*f. malintésa*) (*pl. idem*).
maliziùs *agg.* malizioso (*f. maliziùsa*) (*pl. idem*).
malménàa *v.* malmenare.
* **malmustùs** *agg.* scontroso, permaloso (*f. malmustùsa*) (*pl. idem*).
* **malnàt** *agg.* screanzato (*f. malnàta*) (*pl. idem*).

malöc *s.m.* malocchio (*pl. idem*).
malsàn *agg.* malsano (*f. malsàna*) (*pl. idem*).
malt *s.m.* malto.
maltratàa *v.* maltrattare.
malümùr *s.m.* malumore (*pl. idem*).
malùr *s.m.* malore (*pl. idem*).
malùra *s.f.* malora, dissesto.
malvìst *agg.* malvisto (*f. malvìsta*) (*pl. idem*).
malvuléntéra *avv.* malvolentieri.
mam *s.f.* mamma (*pl. idem*).
màma (→ mam).
mamalüch *s.m.* mammalucco (*f. mamalüca*) (*pl. idem*).
man *s.f.* mano (*pl. idem*).
màna *s.f.* manna.
manàda *s.f.* manata (*pl. manàd*).
mancà *agg.* mancato (*f. mancàda*) (*pl. idem*).
mancàa *v.* mancare.
* mancamént *s.m.* svenimento (*pl. idem*).
mandàa *v.* mandare, inviare.
* mandàa dént *v.* immettere.
* mandàa fo *v.* espellere.
* mandàa giü *v.* ingoiare, sopportare.
* mandàa insèma *v.* mescolare.
* mandàa sut *v.* immergere.
* mandàa via *v.* scacciare.
mandàda *s.f.* mandata (*pl. mandà*).
mandarìn *s.m.* mandarino (*pl. mandarit*).
màndra *s.f.* mandria (*pl. màndri*).
mandulìn *s.m.* mandolino (*pl. mandulit*).
manégiàa *v.* maneggiare.
manégévul *agg.* maneggevole (*f. manégévula*) (*pl. manégévui*).
* manegiùn *agg.* intrigante, faccendiere (*pl. idem*).
manéra *s.f.* maniera, modo (*pl. manér*) / *U ga di bèi manér* (E' una persona educata).
* manésc *s.f.* complicazione (*pl. idem*).
manèsch *agg.* manesco (*f. manèsca*) (*pl. idem*).
manèta *s.f.* maniglia, manetta (*pl. manèt*).
manètàa *v.* ammanettare.
manganèl *s.m.* manganello (*pl. manganèi*).
mangiàa *v.* mangiare *s.m.* cibo (*pl. idem*).
mangiàbil *agg.* edibile (*pl. mangiàbii*).
mangiàda *s.f.* scorpacciata (*pl. mangià*).
mangiapàn *agg.* buono a nulla (*pl. idem*).
mangiaprét *agg.* anticlericale (*pl. idem*).
* mangiatòria *s.f.* ruberia (*pl. mangiatòri*).
mangìm *s.m.* mangime (*pl. idem*).
mangiùn *agg.* mangione (*f. mangiùna*) (*pl. idem*).
maniach *agg.* maniaco (*f. maniaca*) (*pl. idem*).

mànich *s.m.* manico (*pl. idem*).
manicòmi *s.m.* manicomio (*pl. idem*).
manicür *s.m. e f.* manicure (*pl. idem*).
manifèst *s.m.* manifesto (*pl. idem*).
màniga *s.f.* manica, quantità, combriccola / *U ga dàì una màniga da bòt* (Gli ha dato un sacco di botte).
* manii *v.* allestire.
manìpul *s.m.* manipolo (*pl. manìpui*).
* manis *v.* prepararsi.
maniscàlch *s.f.* maniscalco (*pl. idem*).
manòpula *s.f.* manopola (*pl. manòpui*).
* mansciùn *s.m.* polsino (*pl. idem*) / *Dal francese* manchette.
mansìn *agg.* mancino (*f. mansina*) (*pl. mansit*).
mansiùn *s.f.* mansione (*pl. idem*).
* mantèca *s.f.* pomata, brillantina (*pl. mantèch*).
mantégnii *v.* mantenere, conservare, sostenere.
mantégnü *agg.* mantenuto (*f. mantégnüda*) (*pl. idem*).
mantèl *s.m.* manto, mantello (*f. mantèla, mantèlina*) (*pl.m. mantèi*) (*pl.f. mantèl, mantèlin*).
* mantìn *s.m.* tovagliolo (*pl. mantit*).
màntis *s.m.* mantice (*pl. idem*) / *Ma va sü l' òrgan a tiràa 'l màntis!* (Ma vai a manovrare il mantice dell'organo!).
manùal *s.m.* manuale, manovale (*pl. manuài*).
manudòpera *s.f.* manodopera.
Manüèl *pers.* Emanuele.
manuèla *s.f.* manovella (*pl. manuèi*).
manumèt *v.* manomettere.
manuscrit *s.m.* manoscritto (*pl. idem*).
manütenziùn *s.f.* manutenzione (*pl. idem*).
manuvràa *v.* manovrare.
manuvradùr *s.m.* manovratore (*f. manuvradùra*) (*pl. idem*).
manz *s.m.* manzo (*pl. idem*).
màpa *s.f.* mappa (*pl. map*).
mapamùnd *s.m.* mappamondo (*pl. idem*).
mar *agg.* amaro *s.m.* mare (*pl. idem*).
* marangùn *s.m.* carpentiere (*pl. idem*).
maratùna *s.f.* maratona (*pl. maratùn*).
màrca *s.f.* marca, marchio (*pl. march*).
marcà *agg.* marcato, contrassegnato (*f. marcàda*) (*pl. idem*).
marcàa *v.* marcare, annotare.
Marcèl *pers.* Marcello.
March *pers.* Marco.
marchés *s.m.* marchese, mestruo (*f. marchésa*) (*pl. idem*).
marchigiàn *agg.* marchigiano (*f. marchigiàna*) (*pl. idem*).
marciàa *v.* marciare.
marciadùr *s.m.* marciatore (*f. marciadùra*) (*pl. idem*).
marciapè *s.m.* marciapiede, banchina (*pl. idem*).
marcunìsta *s.m. e f.* radiotelegrafista (*pl. marcunìst*).

* **maréna** *s.f.* amarena (*pl.* marén).
marénggh *s.m.* marengo (*pl.* idem).
maréscial *s.m.* maresciallo (*pl.* marésciai).
màrgin *s.m.* margine (*pl.* idem).
 * **mariàna** *s.f.* donna sempliciotta (*pl.* mariàn).
marìn *agg.* marino (*f.* marìna) (*pl.* idem).
marinàa *v.* marinare.
marinàr *s.m.* marinaio (*pl.* idem).
maritim *agg.* marittimo (*f.* marìtima) (*pl.* idem).
marm *s.m.* marmo (*pl.* idem).
marmàia *s.f.* marmaglia (*pl.* marmài).
marmélàda *s.f.* marmellata (*pl.* marmelà).
marmìta *s.f.* marmitta (*pl.* marmìt).
 * **marmitùn** *agg.* recluta, ingenuo (*pl.* idem).
marmòta *s.f.* marmotta (*pl.* marmòt).
 * **marmurìn** *s.m.* marmista (*pl.* marmurìt).
marisc *agg.* marcio, rancido (*f.* màrschia) (*pl.* idem).
marscii *v.* marcire, irrancidire, decomporsi.
 * **marsciùn** *agg.* scorbutico (*f.* marsciùna) (*pl.* idem).
martél *s.m.* martello (*pl.* martéi).
martélàda *s.f.* martellata (*pl.* martelà)
Marténìn *pers.* Martinuccia.
 * **martìn** *s.m.* chiatta battipalo / *Una fonte di divertimento per i ragazzi era osservare il «martìn» mentre rafforzava i pali per l'attracco dei battelli; funzionava a mano.*
Martìn *pers.* Martino.
màrtir *s.m.* e *f.* martire (*pl.* idem).
martiri *s.m.* martirio (*pl.* idem).
 * **marù** *agg.* maturo (*f.* marüa) (*pl.* idem).
 * **marüàa** *v.* maturare.
 * **marüéra** *s.f.* maturazione (*pl.* marüér).
maruchìn *agg.* nordafricano (*f.* maruchìna) (*pl.* maruchìt).
marùn *s.m.* marrone (*pl.* idem).
 * **marunàt** *s.f.* castagnaio (*f.* marunàta) (*pl.* idem).
marz *s.m.* marzo.
marziàn *agg.* marziano (*f.* marziàna) (*pl.* idem).
màsa *s.f.* massa (*pl.* mas).
masàcar *s.m.* massacro (*pl.* idem).
masacràa *v.* massacrare.
masàg *s.m.* massaggio (*pl.* idem).
masagiadùr *agg.* massaggiatore (*f.* masagiadùra) (*pl.* idem).
 * **masarà** *agg.* fradicio (*f.* masaràda) (*pl.* idem).
 * **masaràa** *v.* macerare, bagnare.
mas'c *s.m.* maschio (*pl.* idem).
mascalzùn *agg.* mascalzone (*f.* mascalzùna) (*pl.* idem).
mascarpùn *s.m.* mascarpone.
mas'cèt *s.m.* maschietto (*pl.* idem).
màschéra *s.f.* maschera (*pl.* màscar).

maschèràda *s.f.* mascherata (*pl.* maschèrà).
* maschèrpa *s.f.* ricotta.
maschèl *agg.* maschile (*pl.* maschii).
masèla *s.f.* mascella (*pl.* masèl).
Maséra *loc.* Masera (VB).
màsìim *agg.* massimo (*f.* màsima) (*pl.* idem).
Masìn *loc.* Massino Visconti.
Masiòla *loc.* Massiola (VB).
masìz *agg.* massiccio (*f.* masìza) (*pl.* idem).
* màsna *s.f.* macina (*pl.* masn).
* masnàa *v.* macinare.
* masnìn *s.m.* macinino (*pl.* masnìt).
mastégàa *v.* masticare.
mastél *s.m.* mastello (*pl.* mastéi).
màstich *s.m.* mastice (*pl.* idem).
masùn *s.m.* massone (*f.* masùna) (*pl.* idem) (→ *framasùn*).
masunéria *s.f.* massoneria (*pl.* masunérii).
mat *s.m.* matto (*f.* màta) (*pl.* idem) / *Una rosminiana, suor Amata, veniva chiamata suora màta dai bambini dell'asilo, ritenendo trattarsi di un soprannome.*
matarél *s.m.* matterello (*pl.* mataréi).
matàsa *s.f.* matassa (*pl.* matàs).
matéràz *s.m.* materasso (*pl.* idem).
matérazé *s.m.* materassaio (*f.* matérazéra) (*pl.* idem).
matéria *s.f.* materia, pus (*pl.* matéri).
matériàl *agg.* materiale, persona rozza (*pl.* materiài).
matin *s.m.* mattino (*f.* matina) (*pl.* matit).
matinàda *s.f.* mattinata (*pl.* matinà).
matricula *s.f.* matricola (*pl.* matricul).
matrimòni *s.m.* matrimonio (*pl.* idem).
matrimuniàl *agg.* matrimoniale (*pl.* matrimuniài).
matùn *s.m.* mattone (*pl.* idem).
matunèla *s.f.* mattonella, piastrella (*pl.* matunèl).
maumètàn *agg.* maomettano (*f.* maumètàna) (*pl.* idem).
Maürizi *pers.* Maurizio.
maz *s.m.* mazzo (*pl.* idem).
màza *s.f.* mazza (*pl.* maz).
mazà *agg.* ammazzato (*f.* mazàda) (*pl.* idem).
mazàa *v.* ammazzare.
mazàda *s.f.* mazzata (*pl.* mazà).
* mazapiöc *agg.* bastian contrario (*pl.* idem).
mazö *s.m.* mazzuolo (*pl.* idem).
mè *agg.* e *pron.* mio *avv.* come (*f.* mèa) (*pl.* idem).
mècànich *agg.* meccanico (*f.* mècànica) (*pl.* idem).
médàia *s.f.* medaglia (*pl.* médài).
médaiùn *s.m.* medaglione (*pl.* idem).
médégàa *v.* medicare.
médésim *agg.* medesimo (*f.* médésima) (*pl.* idem).

médésina *s.f.* medicina (*pl.* médésin).
médiadùr *s.m.* mediatore (*f.* médiadura) (*pl.* idem).
médiaziùn *s.f.* mediazione (*pl.* idem).
* médigùn *s.m.* medicastro, guaritore (*f.* médigùna) (*pl.* idem).
méditàa *v.* meditare.
Méglià *pers.* Amelia.
Méguł *loc.* Megolo (VB).
* mèi *s.m.* miglio.
* méi *agg.* e *avv.* meglio.
* mèin (→ mèi).
* mél *s.m.* miele (*pl.* méi).
* mèl *avv.* come / *L'è d'ùlza mèl mél* (E' dolce come il miele).
* mèliga (→ mèlgùn).
* mèlgùn *s.m.* mais (*pl.* idem).
Mélinda *pers.* Ermelinda.
méludia *s.f.* melodia (*pl.* méludii).
méludiùs *agg.* melodioso (*f.* méludiùsa) (*pl.* idem).
mélùn *s.m.* melone (*pl.* idem).
mèambar *s.m.* membro (*pl.* idem).
mémuràbil *agg.* memorabile (*pl.* mémurabii).
mén *agg.* meno, minore.
* menàa *v.* condurre, portare.
* menàa la cùà *v.* scodinzolare.
* ménàa la gàmba *v.* oziare.
* ménàa via *v.* condurre in prigione.
* ménàda *s.f.* lungaggine (*pl.* ménà).
ménagràm *s.m.* iettatore (*f.* ménagràma) (*pl.* idem).
* ménda *s.f.* rammendo (*pl.* ménd).
* méndàa *v.* rammendare.
Ménich *pers.* Domenico.
ménicul *s.m.* ammennicolo (*pl.* ménicui).
ménsil *agg.* mensile (*pl.* mensii).
ménsula *s.f.* mensola (*pl.* ménsul).
mént *s.f.* mente (*pl.* idem).
Mént *pers.* Clemente.
méntal *agg.* mentale (*pl.* méntài).
méntar *avv.* mentre.
méntin *s.m.* piccolo confetto (*pl.* mentit).
Méntina *pers.* Clementina.
ménunàa *v.* menomare.
ménziunàa *v.* menzionare.
méravigliàa *v.* meravigliare.
méravigliàs *v.* meravigliarsi.
méravigliùs *s.m.* meraviglioso (*f.* méravigliùsa) (*pl.* idem).
mèrcà *s.m.* mercato (*pl.* idem) / *A bun mèrcà* (A buon prezzo).
mèrcénari *agg.* mercenario (*f.* mèrcénaria) (*pl.* idem).
* mèrci *s.m.* treno merci (*pl.* idem).
mèrculdì *s.m.* mercoledì.

Mercüràgh *loc.* Mercurago.
mérénda *s.f.* merenda (*pl.* mérénd).
Mèrgöz *loc.* Mergozzo (VB).
méricàn *s.m.* americano (*f.* méricàna) (*pl.* idem).
méridiana *s.f.* meridiana (*pl.* méridiàn).
méridiunàl *agg.* meridionale (*f.* méridiunàla) (*pl.* méridiunài).
méringa *s.f.* meringa (*pl.* méringh).
mérit *s.m.* merito (*pl.* idem).
mérità *agg.* meritato (*f.* méritàda) (*pl.* idem).
méritàa *v.* meritare.
méritévul *agg.* meritevole (*f.* méritévula) (*pl.* méritévui).
mérlüz *s.m.* merluzzo (*pl.* idem).
mèrsi! *inter.* grazie! / *Francese* merci.
més *s.m.* mese, stipendio mensile (*pl.* idem) / *I dùdas més:* génàr, fébràr, marz, april, mag, giügn, lüi, agüst, setèmbar, utùbar, nuvèmbar, dicèmbar.
mès *agg.* messo, usciere (*pl.* idem).
mèsa *s.f.* messa (*pl.* mès).
mèsa grànda *s.f.* messa solenne.
* **mésàda** *s.f.* stipendio mensile (*pl.* mésà).
mésàg *s.m.* messaggio (*pl.* idem).
mèsàl *s.m.* messale (*pl.* mèsài).
* **mès'ciàa** *v.* mescolare.
mèsicàn *s.m.* messicano, tipo di biscotto.
mèt *v.* mettere, collocare, applicare.
* **mèt dént** *v.* introdurre, imprigionare.
* **mèt fo** *v.* emettere, affiggere.
* **mèt sùl föch** *v.* riscaldare.
* **mèt giü** *v.* deporre.
* **mèt giü dür** *v.* dare eccessiva importanza a qualcosa.
* **mèt giü tuàia** *v.* apparecchiare la tavola.
* **mèt màa** *v.* aizzare, calunniare.
* **mèt 'na pèza** *v.* rattoppare.
* **mèt a post** *v.* rassettare.
* **mèt in pü** *v.* aggiungere.
* **mèt sü** *v.* indossare, calzare, coprire, aizzare.
* **mèt sut** *v.* sottomettere, travolgere.
* **mèt via** *v.* riporre, risparmiare.
métal *s.m.* metallo (*pl.* métai).
métalich *agg.* metallico (*f.* métàlica) (*pl.* idem).
métalizà *agg.* metallizzato (*f.* métalizàda) (*pl.* idem).
métàn *s.m.* metano.
métar *s.m.* metro (*pl.* idem).
métas *v.* mettersi.
méticulùs *agg.* meticoloso (*f.* méticulùsa) (*pl.* idem).
métradüra *s.f.* metratura (*pl.* métradür).
métud *s.m.* metodo (*pl.* idem).
* **mèula** *s.f.* falce (*pl.* mèul).
mèz *agg.* mezzo, metà (*f.* mèza) (*pl.* idem).

* **mèza** *s.f.* ore dodici e trenta minuti.
mèzàdar *s.m.* mezzadro (*f.* mèzadra) (*pl.* idem).
 * **mèzadunèta** *agg.* effeminato (*pl.* mèzadunèt).
 * **mèzagàmba** *agg.* nanerottolo (*pl.* idem).
mèzalüna *s.f.* mezzaluna (*pl.* mèzalün).
mèzàn *agg.* lenone (*f.* mezàna) (*pl.* idem).
mèzanöc *s.f.* mezzanotte.
Mèzmérich *loc.* Mezzomerico.
mèzumìn *agg.* nanerottolo (*pl.* mèzumìt).
mi *pron.* io, me / *Mi sum nai* (Io sono andato). *Dàmal a mi* (Dallo a me).
mia *avv.* mica, non.
Miasìn *loc.* Miasino.
mìca (→ michèta).
Michée *pers.* Michele / *Traslocare si diceva fàa san Michée*.
 * **michèta** *s.f.* pagnottella (*pl.* michèt).
mìcia *s.f.* micia, miccia (*pl.* mic).
micruscòpi *s.m.* microscopio (*pl.* idem).
midùl *s.m.* midollo (*pl.* midùi).
 * **mié** *s.f.* moglie (*pl.* idem).
Migiandùn *loc.* Migiandone (VB).
Miglio *pers.* Emilio.
migliùr *agg.* migliore (*pl.* idem).
migliuràa *v.* migliorare.
migraziùn *s.f.* migrazione (*pl.* idem).
mìla *s.m.* mille.
milanés *agg.* milanese (*f.* milanésa) (*pl.* idem).
Milcar *pers.* Amilcare.
miliàrd *s.m.* miliardo (*pl.* idem).
miliardàri *s.m.* miliardario (*f.* miliardària) (*pl.* idem).
 * **milim** *s.m.* millimetro (*pl.* idem).
militàr *agg.* militare (*pl.* idem).
miliùn *s.m.* milione (*pl.* idem).
miliunàri *s.m.* milionario (*f.* miliunària) (*pl.* idem).
 * **milùrd** *agg.* elegante, ricercato / *Da milord*.
mìna *s.f.* mina (*pl.* min).
minà *agg.* minato (*f.* minàda) (*pl.* idem).
minàa *v.* minare.
minadùr *s.m.* minatore (*pl.* idem).
 * **minciùn** *s.m.* minchione (*pl.* idem).
minéra *s.f.* miniera (*pl.* minér).
minéràl *s.m.* minerale (*pl.* minérài).
minèstra *s.f.* minestra (*pl.* minèstar).
minèstrùn *s.m.* minestrone (*pl.* idem).
minghèrlin *agg.* mingherlino (*f.* minghèrlina) (*pl.m.* minghèrlit) (*pl.f.* minghèrlin).
miniadüra *s.f.* miniatura (*pl.* miniadür).
mìnim *agg.* minimo (*f.* mìnima) (*pl.* idem).
 * **minìn** *s.m.* gattino (*f.* minìna) (*pl.* minìt).

minìstar *s.m. e f.* ministro (*pl. idem*).
ministéri *s.m.* ministero (*pl. idem*).
minùr *agg.* minore (*pl. idem*).
minurànza *s.f.* minoranza (*pl. minurànz*).
minurèn *s.m. e f.* minorene (*pl. minurèni*).
minüscul *agg.* minuscolo (*f. minüscola*) (*pl. minüscui*).
minüt *s.m.* minuto (*pl. idem*).
minüziùs *agg.* minuzioso (*f. minüziùsa*) (*pl. idem*).
miràa *v.* mirare.
miràcul *s.m.* miracolo (*pl. miràcui*).
miraculùs *agg.* miracoloso (*f. miraculùsa*) (*pl. idem*).
miràg *s.m.* miraggio (*pl. idem*).
mirìn *s.m.* mirino (*pl. mirit*).
Miro *pers.* Casimiro, Palmiro, ecc.
miscüi *s.m.* miscuglio (*pl. idem*).
misdi *s.m.* mezzogiorno (*pl. idem*).
misiùn *s.f.* missione (*pl. idem*).
misiunàri *s.m.* missionario (*f. misiunària*) (*pl. idem*).
mist *agg.* misto (*f. mista*) (*pl. idem*).
misté *s.m.* mestiere (*pl. idem*).
mistéri *s.m.* mistero (*pl. idem*).
mistériùs *agg.* misterioso (*f. mistériùsa*) (*pl. idem*).
* misultìn *s.m.* pesce in salamoia (*pl. misultit*).
misüra *s.f.* misura (*pl. misür*).
misüràa *v.* misurare.
misürin *s.m.* misurino (*pl. misürit*).
mitra *s.m.* fucile mitragliatore (*pl. idem*) *s.f.* mitria (*pl. mitri*).
mitràia *s.f.* mitragliatrice (*pl. mitràì*).
mitraiàa *v.* mitragliare.
mòbil *agg.* mobile (*pl. mobii*).
* mòcul *s.m.* candela, bestemmia (*pl. mòcui*) / *U sè smurzà ul mòcul e l' ha tirà giü 'n mòcul grand 'mè na cà* (Si è spenta la candela ed ha pronunciato una grossa bestemmia).
mod *s.m.* modo (*pl. idem*).
mògan *s.m.* mogano.
* mòia *s.f.* attizzatoio (*pl. moi*).
mol *agg.* molle, tenero (*f. mòla*) (*pl. idem*).
mol dal pàn *s.m.* mollica.
mòla *s.f.* mola, molla *agg.* molle (*pl. mol*).
mor *agg.* moro, bruno (*f. mòra*) (*pl. idem*).
mòra *s.f.* mora dei rovi e del gelso (*pl. mor*).
mòrbid *agg.* morbido (*f. mòrbida*) (*pl. idem*).
mòrd *v.* mordere, morsicare.
mòrsa *s.f.* morsa (*pl. mors*).
mort *s.f.* morte *agg.* morto (*f. mòrta*) (*pl. idem*).
mort da fam *agg.* esoso (*pl. idem*).
mortüari *agg.* mortuario (*pl. idem*).
mos *agg.* mosso (*f. mòsa*) (*pl. idem*).

* **mõt** *s.m.* altura (*f.* mòta) (*pl.* idem).
mòv *v.* muovere, spostare.
mòvas *v.* muoversi, sbrigarsi.
mubìli *s.m.* mobilia (*pl.* idem).
mubilià *agg.* ammobiliato (*f.* mubiliàda) (*pl.* idem).
mubiliàa *v.* ammobiliare.
mubilità *s.f.* mobilità *agg.* mobilitato (*pl.* idem).
mubilitaziùn *s.f.* mobilitazione (*pl.* idem).
 * **muc** *s.m.* mozzicone (*pl.* idem).
 * **müc** *s.m.* mucchio, ammasso, accozzaglia (*pl.* idem).
 * **mucàa** *v.* mozzare, smettere.
 * **mùcala!** *inter.* smettila!
mucasin *s.m.* mocassino (*pl.* mucasit).
 * **much** *agg.* mozzo, tronco (*f.* mùca) (*pl.* idem).
 * **müda** *s.f.* muta, indumenti di ricambio (*pl.* müd).
müdàa *v.* mutare.
 * **müdànd** *s.f. pl.* mutande.
mudèl *s.m.* modello (*f.* mudèla) (*pl.* mudèi).
mudèlàa *v.* modellare.
mudèlin *s.m.* modellino (*pl.* mudèlit).
mudèlista *s.m. e f.* modellista (*pl.* idem).
mudérà *agg.* moderato (*f.* mudéràda) (*pl.* idem).
mudéràa *v.* moderare.
mudèrn *agg.* moderno (*f.* mudèrna) (*pl.* idem).
mudèrnizàa *v.* ammodernare.
mudèst *agg.* modesto (*f.* mudèsta) (*pl.* idem).
mudìfica *s.f.* modifica (*pl.* mudifich).
mudìsta *s.f.* modista (*pl.* mudist).
muént *s.m.* movente (*pl.* idem).
müf *agg.* ammuffito (*f.* müfa) (*pl.* idem).
müfa *s.f.* muffa (*pl.* müf).
müfii *v.* ammuffire.
müghèt *s.m.* mughetto (*pl.* idem).
 * **mügiàa** *v.* ammucciare, ammassare.
 * **mugnàa** *v.* miagolare.
 * **mügnàga** *s.f.* albicocca (*pl.* mügnàgh).
muimént *s.m.* movimento (*pl.* idem).
muiméntà *agg.* movimentato (*f.* muiméntàda) (*pl.* idem).
mül *s.m.* mulo, testardo (*f.* müla) (*pl.* müi).
 * **mulà** *agg.* affilato, tagliente.
 * **mulàa** *v.* mollare, affilare, liberare, scoreggiare.
mulàr *s.m.* dente molare (*pl.* idem).
 * **mulasin** *agg.* molle, morbido, soffice (*f.* mulasina) (*pl.* mulasit).
mulécula *s.f.* molecola (*pl.* mulécul).
mulég *s.m.* molleggio (*pl.* idem).
mulégià *agg.* molleggiato (*f.* mulégiàda) (*pl.* idem).
 * **müléra** *s.f.* mulattiera (*pl.* mülér).
 * **mulèta** *s.m.* arrotino *s.f.* molletta, spilla da balia, forcina (*pl.* mulèt).

mùlèt *s.m.* mulletto (*pl. idem*).
muletùn *s.m.* mollettone (*pl. idem*).
mulìn *s.m.* mulino (*pl. mulit*).
mulinàr *s.m.* mugnaio (*f. mulinàra*) (*pl. idem*).
mùlinèl *s.m.* mulinello (*pl. mùlinèi*).
mulisàn *agg.* molisano (*f. mulisàna*) (*pl. idem*).
mulòs *s.m.* molosso (*pl. idem*).
mùlta *s.f.* multa (*pl. mùlt*).
multiplica *s.f.* moltiplica (*pl. multiplich*).
multiplicàa *v.* moltiplicare.
* mumbèl *s.m.* manicomio / *Dalla sede del manicomio di Milano, a Mombello*.
mumént *s.m.* momento (*pl. idem*).
munarchìa *s.f.* monarchia (*pl. munarchii*).
munàrchich *agg.* monarchico (*f. munàrchica*) (*pl. idem*).
munastée *s.m.* monastero (*pl. idem*).
munchìn *s.m.* moncherino *agg.* monco (*pl. munchit*).
mùnd *s.m.* mondo (*pl. idem*).
mundàa *v.* pulire.
mundarìs *s.f.* (→ mundina).
mundiàl *agg.* mondiale (*pl. mundiài*).
mundina *s.f.* mondina (*pl. mundin*).
munéda *s.f.* moneta (*pl. munéd*).
* munfrinòt *agg.* monferrino (*f. munfrinòta*) (*pl. idem*).
mung *v.* mungere.
mungidüra *s.f.* mungitura.
* mùngo *s.m.* stronzo (*pl. mùngghi*).
münicipàl *agg.* municipale (*pl. münicipài*).
münicipi *s.m.* municipio (*pl. idem*).
* mùniga *s.f.* monaca, suora (*pl. mùnigh*).
müniziùn *s.f. pl.* munizioni.
munòcul *s.m.* monocolo (*pl. munòcui*).
munòlugh *s.m.* monologo (*pl. idem*).
munòtun *agg.* monotono (*f. munòtuna*) (*pl. idem*).
Munscimùl *loc.* Monte Cimolo (VB).
munsignùr *s.m.* monsignore (*pl. idem*).
munt *s.m.* monte (*pl. idem*).
muntàa *v.* montare, salire, crescere.
muntacàrich *s.m.* montacarichi (*pl. idem*).
* muntàda *s.f.* salita (*pl. muntà*).
muntadüra *s.f.* montatura (*pl. muntadür*).
muntàg *s.m.* montaggio (*pl. idem*).
muntàgna *s.f.* montagna (*pl. muntàgn*).
muntagnìn *agg.* montanaro (*f. muntagnina*) (*pl.m. muntagnit*) (*pl.f. muntagnin*).
Muntarùs *loc.* Monte Rosso (VB).
Muntcréstés *loc.* Montecrestese (VB).
Muntéschèn *loc.* Montescheno (VB).
muntùn *s.m.* montone (*pl. idem*).

munüment *s.m.* monumento (*pl. idem*).
munupòli *s.m.* monopolio (*pl. idem*).
Munvål *loc.* Monvalle.
mür *s.m.* muro (*pl. idem*).
* mürà *s.f.* gioco della morra.
mürà *agg.* murato (*f. müràda*) (*pl. idem*).
müràa *v.* murare.
müradür *s.m.* muratore (*pl. idem*).
müradüra *s.f.* muratura (*pl. müradür*).
müraiùn *s.m.* muraglione (*pl. idem*).
muràl *agg.* morale (*pl. murài*).
müràl *agg.* murale (*pl. mürài*).
muralista *s.m. e f.* moralista (*pl. muralist*).
muralmént *avv.* moralmente.
murbidii *v.* ammorbidire.
murbùs *agg.* morboso (*f. murbùsa*) (*pl. idem*).
murdént *agg.* mordente *s.m.* vernice per legno (*pl. idem*).
* murdisiùn *s.m.* prurito (*pl. idem*).
* murèl *s.m.* livido (*pl. idem*).
muréna *s.f.* morena (*pl. murén*).
murèt *agg.* bruno (*f. murèta*) (*pl. idem*).
müret *s.m.* muricciolo (*pl. idem*).
murfina *s.f.* morfina.
müriàtich, acid *s.m.* acido cloridrico.
muribùnd *agg.* moribondo (*f. muribùnda*) (*pl. idem*).
murii *v.* morire.
mursèt *s.m.* morsetto (*pl. idem*).
murtadèla *s.f.* mortadella (*pl. murtadèl*).
murtàl *agg.* mortale (*pl. murtài*).
murté *s.m.* mortaio (*pl. idem*).
murtificà *agg.* mortificato (*f. murtificàda*) (*pl. idem*).
murtificàa *v.* mortificare.
murtòri *s.m.* mortorio (*pl. idem*).
murtüari *agg.* mortuario (*f. murtüaria*) (*pl. idem*).
* murùn *s.m.* mora del gelso (*pl. idem*).
* murùs *s.m.* amante, fidanzato, debitore moroso *agg.* amoroso (*f. murùsa*) (*pl. idem*).
müs *s.m.* muso, ceffo, broncio (*pl. idem*).
müsaròla *s.f.* museruola (*pl. müsaròl*).
mùsca *s.f.* mosca (*pl. mùsch*).
muscà *s.m.* moscato (*f. muscàda*) (*pl. idem*) / *Nus muscàda* (Noce moscata).
* muscaròla *s.f.* moscaiola (*pl. muscaròl*).
muschèt *s.m.* moschetto (*pl. idem*).
muschèta *s.f.* esca artificiale (*pl. muschèt*).
muschètùn *s.m.* moschettone (*pl. idem*).
muschicida *agg.* moschicida (*pl. muschicid*).
* muschìn *s.m.* moscerino *agg.* permaloso (*f. muschìna*) (*pl. muschìt*).

Müscina *loc.* Miazzina (VB).
müscùl *s.m.* muscolo (*pl.* müscùl).
müsculùs *agg.* muscoloso (*f.* müsculùsa) (*pl.* idem).
muscùn *s.m.* moscone, importuno (*pl.* idem).
Musè *pers.* Mosè.
müsica *s.f.* musica (*pl.* müsich).
müsicàl *agg.* musicale (*pl.* müsicài).
müsicànt *s.m.* musicante (*f.* müsicànta) (*pl.* idem).
müsìn *s.m.* musetto (*pl.* müsìt).
* müstach *s.m.* baffo (*pl.* idem).
mùstar *s.m.* mostro (*pl.* idem).
mustàrda *s.f.* mostarda cremonese (*pl.* mustàrd) / *La mostarda di senape era detta sénap.*
mùstra *s.f.* mostra, finzione (*pl.* mùstar) / *Fa mùstra da mia vighéla* (Fingi di non vederla).
mustrina *s.f.* mostrina (*pl.* mustrìn).
* mustùs *agg.* morbido (*pl.* idem).
müsülmàn *agg.* musulmano (*f.* müsülmàna) (*pl.* idem).
müsùn *s.m.* musone (*f.* müsùna) (*pl.* idem).
müt *agg.* muto (*f.* müta) (*pl.* idem).
Mutarùn *loc.* Mottarone / *Quànd ul Mutarùn u ga sü ul capél, o cu piòv o cu fa bèl* (Quando vi sono nuvole sul Mottarone o piove o il tempo volgerà al bello).
mütilà *agg.* mutilato (*f.* mütilàda) (*pl.* idem).
mutiv *s.m.* motivo, causa (*pl.* idem).
mutris *s.f.* motrice (*pl.* idem).
mutuciclèta *s.f.* motocicletta (*pl.* mutuciclèt).
mutùr *s.m.* motore (*pl.* idem).
muturìn *s.m.* scooter, ciclomotore (*pl.* muturìt).
muturista *s.m.* motorista (*pl.* muturìst).
muturizà *agg.* motorizzato (*f.* muturizàda) (*pl.* idem).
muturizàa *v.* motorizzare.
mutuscàfo *s.m.* motoscafo (*pl.* mutuscàfi).
muziùn *s.f.* mozione (*pl.* idem).